

Cuprins

INTRODUCERE	5
I. TEXTUL ȘI CONTEXTUL SĂU	11
1. Edițiile și traduceri capitolelor lui Calist Catafyghiotul și contextul nemijlocit al <i>Filocaliei</i> .	11
2. Problemele de identificare a autorului și de datare a textului	20
3. Contextul cultural: câteva trăsături caracteristice ale culturii bizantine și manifestările lor în capitolele lui Calist	30
4. Interesul și dificultatea textului: întrebările pe care le stârnește	39
5. Scopul și obiectivele studiului de față	42

*

CALIST CATAFYGHOTUL

<i>Capitolele silogistice și foarte înalte despre unirea cu Dumnezeu și viața contemplativă</i>	47
---	----

*

II. FORMA CENTURIEI	147
1. Forma textului	147
1.1. Genul <i>capitolelor</i> în tradiția bizantină; centuriile și dublul lor caracter	147
1.2. Diferitele tipuri de capitole în text — capitole silogistice, distinctive, exegetice și dialogice — și structura lor	152
1.2.1. Capitolele silogistice	152
1.2.2. Capitolele distinctive	157
1.2.3. Capitolele exegetice	159
1.2.4. Capitolele dialogice	160
1.2.5. Capitolele complexe	165
1.3. Planul centuriei	170
A. Capitole despre natura intelectului și scopul său natural	171
B. Capitole despre devenirea intelectului și despre actul său care poate depăși natura sa	173
C. Capitole despre unirea intelectului cu Dumnezeu	179
2. Corespondența și funcționarea formei în raport cu conținutul centuriei	179
2.1. <i>Capitolele silogistice și foarte înalte</i> ale lui Calist Catafyghiotul	179
2.2. Structura centuriei: restructurare potrivit ordinii semantice	182
2.2.1. Structură și mișcare	182
2.2.2. Grupurile semantice	184
2.2.3. Corelarea grupurilor semantice	187
2.2.4. Organizarea triadică a centuriei	189
2.2.5. <i>Excurs</i> : interpretarea textelor dionisiene în secolul XIV	190
2.3. Mișcarea textului	192
III. CADRUL GENERAL AL CENTURIEI	199
1. Aspectul exortativ și aspectul speculativ al centuriei	200
1.1. Exortația	201
1.2. Speculația	204

2. Energie și sinergie: contemplarea ca o conlucrare .	209
2.1. Actul uman	210
2.2. Actul divin	219
2.3. Conlucrarea	224
3. Frumosul și iubirea în căutarea filocalică	228
3.1. Iubirea	229
3.2. Obiectul filocalic: cele bune și cele frumoase .	240
3.3. Filocalie și filozofie	241
IV. TEMA PRINCIPALĂ: RAPORTUL INTELECT–UNU, <i>NOUS–HEN</i>	247
1. Termenii raportului: intelectul și Unul	248
1.1. Intelectul	248
1.1.1. Traducerea termenului	248
1.1.2. <i>Nous</i> -ul în tradiția bizantină	251
1.1.3. <i>Nous</i> -ul în centuria lui Calist Catafyghioul	256
1.1.4. Intelectul – <i>finitum capax infinitum</i> . . .	260
1.2. Unul	263
1.2.1. Unul filozofilor și al teologilor	263
1.2.2. De ce să-l alegem ca nume divin pe Unu?	270
1.2.3. Unitate și infinitate în Dumnezeu	271
2. Raportul <i>nous–hen</i> : contemplarea	276
3. Dezvoltarea ternară a raportului contemplativ: contemplare–asemănare–unire	283
3.1. Asemănarea ca mediere: o tradiție antică	285
3.2. Conotațiile termenului asemănător	287
V. TEORIA CONTEMPLĂRII	295
1. Contemplarea naturală: abordarea pozitivă	296
1.1. Cum e pozitivă contemplarea naturală?	299
1.2. Rezultatele contemplării naturale	300
1.3. Finitul și infinitul în contemplarea naturală . .	305
2. Contemplarea în asemănare: abordarea negativă .	311
2.1. Cum e negativă contemplarea în asemănare? .	313
2.2. Rezultatele contemplării intelectului devenit asemenea lui Dumnezeu	316

2.3. Finitul și infinitul în asemănare și în contemplarea asemănării	320
3. Contemplarea în unire: sinteza	325
3.1. Cum este această contemplare o sinteză a celor precedente?	330
3.2. Rezultatele contemplării în unire	339
3.3. Finitul și infinitul în unire	343
CONCLUZIE	347
BIBLIOGRAFIE	357